

[Jørgen Junior.]

stande imidlertid ikke fortsætte. Eksempelvis kan nævnes, at der ved instituttet for etnologi og antropologi ved Københavns universitet er indskrevet 295 studerende; det er sandsynligvis 290 flere, end samfundet har brug for. Det er synd for de mange, vi ikke kan bruge, og det er samfundsmæssigt økonomisk tåbeligt. For at vi kan få et fornuftigt uddannelsesmønster, må der være et samspil med aftagerne; en markedsmekanisme må give den rimelige begrænsning. De, der herefter slipper igennem dette forbrugsbestemte nåleøje, bør naturligvis have samfundets støtte. At jeg dog også mener, dette bør ske under den forudsætning, at den uddannede betaler staten hele sin uddannelse tilbage, skal gøres klart. Med de store fordele, der opnås af de højt uddannede, således som hr. Brixtofte gav et par eksempler på, er det hamrende usolidarisk, at de mange studerende i den grad begunstiges i forhold til de unge, der ikke modtager SU.

Så længe der ikke er foretaget adgangsbe- grænsninger, der modsvarer samfundets behov, bør der under ingen omstændigheder være bedre muligheder end det foreslåede. Med det meget store antal uddannelsessø- gende ligger allerede dette betydeligt over, hvad der er rimeligt for samfundet. Vi anser således ikke den tidligere undervisningsmi- nisters forslag for at være nogen tilstrække- lig og fuldgyldig god løsning, når staten skal finansiere sit behov for medborgere med højere uddannelse.

Med disse tanker som grundlag vil vi dog erklære os positive over for det foreliggende forslag som værende et hanefjed i den rig- tige retning.

Det er i øvrigt efter vores opfattelse en rimelig tanke, at der ikke kan ydes støtte for det 18. år. Det må ligeledes være ganske korrekt, at de forud for 1974-75 opsparede 150 mill. kr. overføres til 1975-76 og dermed kan reducere behovet i denne periode med et tilsvarende beløb.

Edele Kruchow (RV):

På det radikale venstres vegne kan jeg ligesom forslagsstilleren, fru Tove Nielsen, henvise til, hvad jeg har sagt på det radi- kale venstres vegne ved førstebehandlingen af lovforslaget om Statens Uddannelsesstøt- te, som var til behandling her i salen for et

år siden; det er jo de samme principper, der går igennem begge forslag.

Vi er også enige med fru Tove Nielsen og venstre i, at de unge under 18 år skal træk- kes ud af loven om uddannelsesstøtte i fremtiden, og at støtte til unge under 18 år indgår i en ny og særlig form for støtte, nemlig en ungdomsydelse, som udbetales af kommunerne.

Principielt går vi i det radikale venstre ind for, at unge under uddannelse, der behø- ver hjælp, før eller senere væsentligt skal bidrage til betalingen af deres uddannelse, navnlig fordi denne uddannelse måske giver dem betragtelige indtægter senere hen i li- vet, hvad enten de nu får ansættelse inden for det offentlige eller i det private erhvervs- liv.

En af vejene hertil er forslaget om, at de hidtidige statslån, som foreslået i dette lov- forslag, ændres til statsgaranterede lån. Vi har givet vor tilslutning til denne idé tidli- gere, og de besparelser, som det offentlige herigennem kan opnå, er vi interesserede i at opnå.

Samtidig er vi klar over, at rentebyrden herved øges og med den nuværende rentefod og flerårige studier kan dette betyde en mærkbar fordyrelse, når lånet skal tilbage- betales. Derfor er vi også indstillet på nøje at se på følgerne af denne større rentebyrde, som bliver resultatet, og vi vil også gerne se på, om den på den ene eller den anden måde kan afbødes for de mindrebemidlede.

Det drejer sig også om, hvorvidt det of- fentlige gennem uddannelsesstøtte, sådan som også andre her i dag har været inde på, skal yde væsentligt mere til de universitets- studerende og deres etablering end til en ung landmands eller håndværkers etable- ring. Vi er altså i disse forhold inde på at søge en løsning, der giver en virkelig ligestil- ling.

Fru Tove Nielsen er også i sin fremsættel- sestale inde på de uforbrugte stipendiebe- løbs anvendelse i det følgende år. Vi i det radikale venstre er enige i, at disse ufor- brugte midler ikke fortsat skal opbevares; vi må have en anden form for budgettering, således at de i fremtiden indgår i det føl- gende års forbrug. I den nuværende situa- tion kan de måske netop bruges til at af- bøde nogle af vanskelighederne ved en høj rentebyrde.